provincie Zuid-Holland

GS-Voorstel
Besluitnummer PZH-2026-897558846 DOS-2026-0004325

Status	**Datum vergadering Gedeputeerde Staten**	**Eindtermijn**
Openbaar	27 oktober 2026	n.v.t.

Onderwerp
Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027

Advies

1. Vast te stellen het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027;
2. Te bepalen dat het besluit tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027 gepubliceerd wordt in het Provinciaal Blad;
3. Vast te stellen het Besluit vaststellen subsidieplafond 2027 Subsidieregeling erfgoedlijnen, waarmee het subsidieplafond 2027 wordt vastgesteld op € 3.462.366;
4. Te bepalen dat het besluit tot vaststelling van het subsidieplafond 2027 gepubliceerd wordt in het Provinciaal Blad;
5. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten, waarmee de Staten worden geïnformeerd over het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027 en de vaststelling van het subsidieplafond voor 2027;
6. Vast te stellen de publiekssamenvatting behorende bij de besluiten tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027.

Besluit GS
Vastgesteld conform advies.

Bijlagen
GS-brief aan PS Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027
Besluit Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027
Besluit vaststellen subsidieplafond 2027 Subsidieregeling erfgoedlijnen

1. Toelichting voor het College

Jaarlijks stellen GS het Maatregelenpakket erfgoedlijnen vast op advies van de erfgoedtafels. In het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027 staan alle projecten, aanvragers, bedragen en prestaties benoemd waarvoor subsidie kan worden aangevraagd met de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2025.

Sinds 2012 werkt de provincie aan het ontwikkelen van zeven erfgoedlijnen met zo'n 300 partners, die zijn georganiseerd in de erfgoedtafels. Deze zeven erfgoedlijnen zijn: Atlantikwall, Historisch Haringvliet, Landgoederenzone, Neder-Germaanse Limes, Oude Hollandse Waterlinie, Trekvaarten en Maritieme Industrie. Iedere erfgoedtafel heeft een ambitie vastgesteld voor de eigen erfgoedlijn en een daarbij aansluitend afwegingskader voor de beoordeling van projecten. Op deze manier maken de erfgoedtafels jaarlijks een onderbouwde selectie van projecten die als advies aan GS wordt voorgelegd. De erfgoedtafels hebben in augustus en september 2026 hun adviezen uitgebracht over de projecten voor opname in het Maatregelenpakket erfgoedlijnen Zuid-Holland 2027. De uitkomst van genoemde adviezen zijn verwerkt in, en in overeenstemming met, voorliggend voorstel. Het voorstel is om het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027 vast te stellen.

De erfgoedlijnen hebben een sterke relatie met water en groen, nationale parken, recreatie, toerisme, sport, gezondheid, verstedelijking, infrastructuur, energie en ruimte.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 3.923.471
Programma	: Ambitie 4 – Een welvarend Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Voor de erfgoedlijnen is een totaal budget beschikbaar van € 3.923.471. Dit budget bestaat uit:

- € 1.123.471 voor restauratie van rijksmonumenten binnen de erfgoedlijnen (gedecentraliseerde rijksmiddelen / structureel)
- € 2.800.000 ontwikkelbudget erfgoedlijnen (structureel)

Met dit voorstel wordt het subsidieplafond vastgesteld op € 3.462.366. De overige middelen (€ 461.105) worden ingezet voor opdrachten.

Het plafond is opgebouwd uit een deel ontwikkelbudget (€ 2.338.895) en een deel restauratiebudget voor rijksmonumenten binnen de erfgoedlijnen (€ 1.123.471).

Dekking vindt aldus plaats binnen de in de begroting beschikbare middelen 2027 Erfgoed verbindt (doel 4.2.3).

Juridisch kader

Het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027 hangt samen met de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2025. Met deze subsidieregeling kunnen uitsluitend subsidies

worden verleend aan de projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen. Het betreft een gesloten regeling.

Uit een eerste globale toets van de projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027 is gebleken dat er geen sprake is van ongeoorloofde staatssteun. Naar verwachting valt een klein aantal projecten onder de Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV) onder de categorie steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed en het Monumentenkader. Dit betekent dat deze subsidies ter kennisgeving worden verstuurd aan de Europese Commissie. De projecten worden uitgebreid getoetst op staatssteunregels en andere geldende wet- en regelgeving op het moment dat de subsidieaanvraag is ingediend.

De aanvragen die worden gedaan in het kader van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027 vallen onder de Algemene subsidieverordening (Asv) en de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2025, beide vastgesteld in 2025.

2. Voorafgaande besluitvorming

- Omgevingsvisie: Ontwikkelen en beleefbaar maken van erfgoedlijnen
- Coalitieakkoord Krachtig Zuid-Holland
- Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2025 (pzh-2024-862271924)
- Kadernota provincie Zuid-Holland 2027 (pzh-2025-868597218)

3. Proces

Met bijgaande GS-brief worden PS geïnformeerd over het GS-besluit tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027 en het bijbehorende subsidieplafond. Na vaststelling door GS, worden deze gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Na deze publicatie kunnen subsidieaanvragen gedurende een indieningstermijn van zes weken worden ingediend in november en december 2026.

Voor deze regeling is destijds een risicoanalyse uitgevoerd om Misbruik en Oneigenlijk (M&O-beleid) gebruik te voorkomen. Dit profiel is bepaald op een midden-profiel en wijzigt niet omdat de regeling ook niet is gewijzigd. Deze risicoanalyse is bepalend voor het aantal steekproefsgewijze controles, die zullen worden uitgevoerd nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht. Hierbij wordt uitgegaan van de drie standaardarrangementen voor verlening en vaststelling van subsidies, waarbij de hoogte van het subsidiebedrag het arrangement bepaalt, te weten:

Arrangement	Hoogte subsidiebedrag	
1	tot € 25.000	ambtshalve vaststellen of desgevraagd verantwoording over de prestatie
2	Vanaf € 25.000 tot € 125.000	verantwoording over de prestaties en beknopt financiëel en desgevraagd aanleveren financiële bewijsstukken

3	Vanaf € 125.000	verantwoording over kosten en prestaties

De arrangementen onderscheiden zich van elkaar door de voorwaarden en verplichtingen die worden gesteld aan de uitvoering en verantwoording van de subsidie. Hoe lager het subsidiebedrag hoe minder verantwoordingseisen er worden gesteld en hoe eenvoudiger de uitvoering is.

Binnen deze regeling kunnen subsidies in alle arrangementen worden verleend maar ook subsidies worden verstrekt waarbij de toepassing van da arrangementen niet mogelijk is als gevolg van staatssteunvrijstelling(en).

Nadere beheersmaatregelen zijn op dit moment niet mogelijk, anders dan het algemene Sanctiebeleid dat is ingevoerd en dat onderdeel uitmaakt van hiervoor genoemd M&O-beleid. Het risicoprofiel wordt dan ook geaccepteerd om uitvoering te geven aan het beleid door middel van deze regeling.

4. Participatie en rolneming

De provincie Zuid-Holland heeft een verbindende rol bij het ontwikkelen van erfgoedlijnen. Daarbij gaat het om het beschermen, beleven en benutten van het betreffende erfgoed. Het ontwikkelen van erfgoedlijnen is een complexe opgave die de provincie samen met andere partijen realiseert. Er wordt in co-creatie samengewerkt met vele in- en externe partijen, waaronder de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), gemeenten, maatschappelijk middenveld, vrijwilligers, ondernemers en onze boekjaarinstellingen zoals Erfgoedhuis Zuid-Holland en Probiblio.

Rond elke erfgoedlijn is een erfgoedtafel gevormd, waar deze partijen in wisselende samenstelling actief deelnemen. De erfgoedtafels staan open voor iedereen en worden voorgezeten door onafhankelijke voorzitters. De provincie is ambtelijk vertegenwoordigd in deze erfgoedtafels. Op basis van de ambitie en met behulp van het afwegingskader geven de erfgoedtafels een zwaarwegend advies aan de provincie over de te subsidiëren projecten. Op basis van deze adviezen stellen GS het Maatregelenpakket erfgoedlijnen vast.

Communicatiestrategie
Erfgoedlijnen worden breed gedragen door vele partijen die aangehaakt zijn bij de erfgoedlijn netwerktafels van de provincie Zuid-Holland. Deze lenen zich goed voor positieve communicatie over de rol van de provincie, samen met partners, bij het beschermen, beleefbaar maken en benutten van erfgoed. Ook bevorderen de erfgoedlijnen de deelname aan erfgoed, waarmee het een functie krijgt in de samenleving. Daarmee is erfgoed een bron voor ruimtelijke, sociale, economische en democratische ontwikkeling omdat alle belanghebbenden daarbij betrokkenheid kunnen zijn (Verdrag van Faro).

Er wordt een nieuwsbericht verstuurd over het besluit tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027. De vakpers wordt separaat per mail geïnformeerd. Ook de erfgoedtafels worden geattendeerd op dit nieuwsbericht. Daarnaast wordt over de besluiten bericht via sociale media.

Tevens wordt het besluit gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Dit is van belang omdat publicatie hiervan betekent dat de subsidieaanvraagtermijn gaat lopen voor de aanvragers en projecten die opgenomen zijn in het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2027.